

ת"פ 44803/12/12 - מדינת ישראל נגד אליהוא ימיני

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 44803-12-12 מדינת ישראל נ' ימיני

בפני	כבוד השופטת יעל פרדלסקי
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	אליהוא ימיני

החלטה

1. ביום 7.3.16 הציגו ב"כ הצדדים הסדר דיוני לפיו הנאשם יחזור מכפירה, כתב האישום יתוקן, הנאשם יודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, יורשע, ויפנה לקבלת תסקיר שירות מבחן אשר יבחן את עתירת ב"כ הנאשם לביטול הרשעה. עוד הוסכם בין הצדדים, כי הנאשם ישלם פיצוי לשוטר שי בן משה, אשר גובהו יקבע על ידי בית המשפט. בנוסף הודיעה המאשימה, כי תתנגד לביטול הרשעת הנאשם, ללא קשר להמלצת שירות מבחן.
2. במסגרת ההסדר הדיוני הורשע הנאשם ביום 7.3.16 על יסוד הודאתו בכל המיוחס לו בכתב האישום המתוקן בביצוע עבירה של תקיפת שוטר בשעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 273 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
3. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 4.9.11 בשעה 5:05 לערך, בבני ברק, על רקע מעצרו של הנאשם, תקף הנאשם שלא כדון את השוטר שי בן משה (להלן: "השוטר") בכך שנשך את אצבעו של השוטר, בעט בבטנו וברגליו של השוטר, וחבט באגרופו בבטנו של השוטר. כתוצאה מתקיפת הנאשם נגרמו לשוטר חבלות של ממש- שריטות באמת יד ימין, שפשוף ברגל שמאל, שפשוף באמת יד שמאל והשוטר נזקק לטיפול רפואי. עוד עולה מעובדות כתב האישום המתוקן, כי באותן הנסיבות כיוון הנאשם את מרפקי ידיו אחורנית, בניסיון לתקוף את השוטר אמיר ירקוני.
4. בהתאם להסדר הדיוני, דחיתי את הטיעונים לעונש והפניתי את הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן, שיבחן בין היתר, את עתירת ב"כ הנאשם לביטול הרשעה.
5. מתסקיר שירות המבחן, אשר מטעמי צנעת הפרט לא אפרטו עולה, כי הנאשם נשוי, גדל בבית המנהל אורח חיים חרדי, גויס לצה"ל וערק על רקע קשיי הסתגלות. במהלך השנים עבד הנאשם בעבודות

שוונת, כיום עובד בתחום המזגנים וסטודנט ביחידה ללימודי המשך וחוץ בטכניון ללימודי תעודה בתחום ניהול פרויקטים. הנאשם שיתף את שירות מבחן בשאיפותיו להתקדם בעתיד בעבודה בתחום החינוך וממכתב המלצה של רכז נוער בעיריית בני ברק עולה, כי הנאשם עשה כברת דרך ארוכה ושינה את אורחות חייו בצורה חיובית.

שירות המבחן התרשם, כי מדובר בבחור צעיר, אשר על אף הקשיים שגילה כנער מתפקד כיום באורח יציב ונורמטיבי, וביצוע העבירה הינו חריג עבורו ואינו מאפיין את התנהלותו.

עוד נכתב בתסקיר, כי הנאשם לקח אחריות מלאה בפני שירות מבחן על ביצוע העבירה, הביע אמפטיה לשוטר, שלל לגיטימציה לאלימות כפתרון לבעיות, וגילה "תחושת אשמה, מצוקה ומידת הרתעה גבוהה נוכח הצעדים המשטרתיים והמשפטיים...".

שירות המבחן המליץ על הטלת 120 שעות של"צ אשר יהוו עבור הנאשם עונש חינוכי, וכן על מנת למנוע פגיעה אפשרית בהמשך התפתחותו האקדמית, תעסוקתית ופגיעה בדימוי העצמי של הנאשם, המליץ שירות מבחן לסיים את ההליך ללא הרשעה.

6. ב"כ המאשימה הגיש גיליון הרשעות קודמות של הנאשם ממנו עולה, כי לנאשם 2 הרשעות מבית דין צבאי בגין ביצוע עבירות בשנת 2012 של העדר מן השרות, ופסיקה. ב"כ המאשימה התנגד לביטול ההרשעה וטען כי הנאשם הורשע בביצוע עבירה חמורה של תקיפת שוטר ואינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לביטול הרשעה, ועתר להטיל על הנאשם מאסר על תנאי, של"צ, פיצוי לשוטר שי בן משה והתחייבות.

7. ב"כ הנאשם הגישה פסיקה ועתרה לאמץ את המלצת שירות המבחן. ב"כ הנאשם טענה, כי הנאשם היה בעת ביצוע העבירה קרוב לגיל 18. מדובר באירוע חריג בחייו של הנאשם, כשלנאשם הרשעות בעבירות שלא מן המניין. מאז ביצוע העבירה חלפו כ-5 שנים, כיום הוא נשוי, לומד לימודי תעודה לניהול פרויקטים בטכניון ומנהל אורח חיים נורמטיבי. עוד טענה, כי הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הודה, חסך זמן שיפוטי, הכיר בתוצאות מעשיו בפני שירות מבחן ומבטא אמפטיה כלפי השוטר שנפגע.

בנוסף טענה, כי הנאשם בגיר-צעיר, הרשעה יכולה להוות פגיעה בעתידו, ויש לתת משקל לשיקולי השיקום ולהמלצות שירות מבחן.

8. הנאשם דיבר בפני בית המשפט ואמר, כי מדובר במקרה חריג, ועתר לבית משפט שלא לפגוע בעתידו.

9. בפסיקה נקבע, כי הכלל הוא שיש להרשיע נאשם בגיר שנמצא אשם בביצוע עבירה, והימנעות מהרשעה כפופה לנסיבות יוצאות דופן, כשעל נאשם העותר לאי הרשעה לשכנע את ביהמ"ש ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיבידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבורי. הימנעות מהרשעה היא חריג שיופעל רק בנסיבות חריגות ויוצאות דופן כאשר לא מתקיים יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מההרשעה לבין חומרת העבירה, ובהתחשב בשיקולי ענישה נוספים.

בע"פ 9893/06 לאופר נ' מ"י (פורסם ביום 31.12.07) סקרה כב' השופטת פרוקצ'יה את ההלכה לעניין

ביטול ההרשעה וכתבה:

"... סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), תשמ"ב-1982 מסמיך בית משפט שהרשיע נאשם לבטל את ההרשעה במסגרת גזר הדין, ולהטיל עליו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה. ...החלופה העונשית של הימנעות מהרשעה, תוך הטלת צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, מהווה, ביסודה, חריג לכלל הרחב הנוטע בתורת הענישה לפיו, מקום שהוכחה אשמתו של אדם, יש להרשיעו בדין... הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית... היא מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים בהליך הפלילי, ומונעת הפלייה בדרך החלתו... חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין..."

מקום שבנסיבות מיוחדות וחריגות עלול להיווצר יחס בלתי סביר באורח קיצוני בין חשיבות ההרשעה לאינטרס הציבורי הכללי לבין עוצמת הפגיעה בנאשם הצפויה מההרשעה, עשויה לקום הצדקה לעשות שימוש בסמכות השיפוטית של אי הרשעה. לצורך כך, יש להתחשב, מן הצד האחד, במשמעותה של העבירה שנעברה מבחינת השלכתה על הנורמות החברתיות, והמסר הציבורי המתחייב מהן; יש להתחשב בזהותו של עובר העבירה ובמעמדו בציבור, ולבחון באיזו מידה זהותו משפיעה על עוצמת הפגיעה שנגרמה מהעבירה על המערכת הציבורית; יש לשקול במבט רחב גם את השפעת אי ההרשעה על ההליך הפלילי בכללותו, ואת המסר החברתי שאי הרשעה עלול לאצור בחובו בנסיבות הענין הספציפי.

מנגד, יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של הענין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדין..."

עוד נקבע בפסיקה, כי ביחס לנאשם בגיר-צעיר, על בית משפט לשקול כל מקרה לגופו ואת כלל הנסיבות, ואין באי יכולת של נאשם בגיר-צעיר להצביע על פגיעה קונקרטית בתעסוקתו באם תוותר ההרשעה על כנה, כדי לקבוע שאין לבטל הרשעה. יפים לעניין זה דברי כב' הש' ברק ארז בע"פ 111/14 פלוני נ' מ"י (1.4.14), בו בוטלה הרשעתם של בגירים צעירים בעבירות של סחיטה באיומים וקשירת קשר:

"בסופו של יום הגענו לכלל מסקנה כי המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים חריגים, שבהם הצטברות מיוחדת של נסיבות (בנוסף לחרטה המלאה שהביעו ולעברם שהוא ללא רבב, כמו גם להמלצת שרות המבחן, שבהם לעצמם לא היה די) - מכריעה את הכף לעברם של המערערים... שיקול נוסף ובעל משמעות, במצטרף למכלול השיקולים במקרה זה הינו גילם של המערערים בשעת ביצוע העבירה.

אכן, המערערים לא היו קטינים בשעת המעשה ולכן לא חלה בעניינם המדיניות המקלה בכל הנוגע לאי הרשעת קטינים. עם זאת, בעת ביצוע העבירות היו המערערים בני 18 וארבעה חודשים, "על גבול הקטינות", וזהו טעם נוסף לאפשר למערערים להתחיל את חייהם הבוגרים כאשר גיליון ההרשעות שלהם נקי, מתוך תקווה ואמונה כי כך גם יישאר בהמשך הדרך".

כן ראה את דברי כב' הש' רובינשטיין בע"פ 4466/13 נתנאל אסולין פורטל נ' מ"י (22.5.14),

"איננו רוצים ליטע כאן מסמרות באשר לגישה בכגון דא לעניינם של בגירים צעירים, אף כי הדעת נותנת שהיותם ב"תקופת המעבר" שבין קטינות לבגירות, על סימני השאלה והערפל באשר לעתיד המובנים בה, היא גורם שיש להידרש אליו, תוך שיקול כל מקרה לגופו וכלל הנסיבות".

10. בשקלי את עתירת ב"כ הנאשם לבטל את הרשעת הנאשם, עמדו לנגד עיניי חומרת העבירה בה הורשע הנאשם והנסיבות בהן בוצעה העבירה, הערך המוגן שנפגע שעניינו הגנה על שלום הציבור בכלל ועל שוטרים הממלאים תפקידם כחוק בפרט, והאינטרס הציבורי המחייב ענישה מרתיעה על מנת להרתיע נאשמים פוטנציאליים מלבצע עבירות אלימות כנגד שוטרים. מנגד עמדו לנגד עיניי היותו של הנאשם, יליד 10.4.92, בגיר-צעיר בעת ביצוע העבירה, העובדה כי לא נפתחו לנאשם תיקים חדשים, חלוף הזמן, השינוי שעבר הנאשם באורחות חייו ורצונו לעסוק בתחום החינוך, כשלטעמי הרשעת הנאשם עלולה לפגוע בעתידו ובהליך השיקום שעבר הנאשם מאז ביצוע העבירה.

11. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, מצאתי שהרשעת הנאשם בגין עבירת תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו תיצור יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי להיגרם לנאשם כתוצאה מהרשעתו לבין האינטרס הציבורי, ושהשיקול האינדיבידואלי על היבטיו השונים גובר על השיקול הציבורי הכללי. לפיכך, מצאתי כי יש לחרוג מהכלל לפיו יש להרשיע נאשם בגיר שנמצא אשם בביצוע העבירה, ולבטל את הרשעת הנאשם, ואת הכרעת הדין מיום 07.03.16.

12. על יסוד הודאת הנאשם בכל המיוחס לו בכתב האישום המתוקן, אני קובעת כי הנאשם אשם בביצוע עבירה של תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, עבירה לפי סעיף 273 לחוק העונשין התשל"ז, 1977.

עוד אני קובעת, כי הנאשם יבצע 120 שעות שירות לתועלת הציבור ויפקיד פיצוי לשוטר שי בן משה בסך 2,000 ₪ בקופת בית משפט השלום בת"א. הפיצוי יופקד ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 15.12.16. אי הפקדת תשלום אחד במועדו יעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

המאשימה תמציא את פרטי השוטר שי בן משה בתוך 10 ימים למזכירות בית משפט השלום בת"א.

מובהר לנאשם, כי אם לא יבצע את עבודות השל"צ במלואם ו/או יעבור עבירה בתקופת ביצוע עבודות השל"צ, ניתן יהיה להחזיר את התיק לבית המשפט להרשיעו ולגזור ענישה חילופית.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

מזכירות תשלח העתק ההחלטה לשירות המבחן.

ניתנה והודעה היום ח' חשוון תשע"ז, 09/11/2016 במעמד הנוכחים.

יעל פרדלסקי , שופטת

ניתנה היום, ח' חשוון תשע"ז, 09 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.